

MŪSŲ LIETUVA

Jornal Lituanos «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 20,00

R. 751 (49)

SÃO PAULO — BRASIL — 1963 M. GRUODŽIO MĖN. — DEZEMBRO 7 D.

XVI MET

Politinė Apžvalga: Brazilijoje

Šią savaitę finansų ministeris Carvalho Pinto pranešė, kad Brazilijos užsienio skolos siekia tris bilijonus dolerių. Tik nušimčių už šią skolą kasmet reikia sumokėti 150 milijonų dolerių. Nušimčių mokėjimas sunkina krašto biudžetą, nes tai sudaro penkioliką nušimčių viso biudžeto.

Šitos skolos, anot finansų ministerio, susidarė dėl netin kamo buvusių finansų ministerių administravimo krašto finansų.

Brazilija šiuo metu negali šios skolos išmokėti, nes tai labai apsunkintų jos biudžetą. Vyriausybė prašys, kad ši skola būtų atidėta tolimesnei ateičiai išlyginti.

Finansiniams reikalams sutvarkyti finansų ministeris siūlė dvi priemones: didelį taupumą ir kiek yra galima daugiau parduoti užsienin savo gaminių ar žemės turtų.

Paskutiniu metu buvo gaudų, kad Carvalho Pinto pasitrauks iš vyriausybės. Tačiau šiuos gandus paneigė tiek pats ministeris, tiek iš prezidentūros buvo pareikšta, kad Carvalho Pinto pasiliks vyriausybėje.

— Antros apygardos kariuomenės vadas Pery Bevilacqua, kurios štabas yra São Paulo

mieste, yra perkeliamas į Rio de Janeiro. Ten užims generalinio štabo viršininko pareigas. Gen. Pery Bevilacqua išgarsėjo ir labai daug simpatijos ir pagarbos susilaukė iš Brazilijos demokratinės visuomenės už savo aiškių pažiūrų pareiškimą ir aiškios linijos krašto politiniame gyvenime užėmimą. Generolo politika nėra ir nebuvo kurios nors partijos politika, bet bendri viso krašto reikalai. Gruodžio mėn 7 d. pareigas perduoda savo įpėdiniui gen. AMAURI KRUEL, neseniai buvusiam krašto apsaugos ministeriui.

— Brazilijos senatė gruodžio mėn. 4 d. senatorius Arnon de Melo šaudamas į savo asmeninį priešą senatorių Silvestre Pericles, mirtinai sužeidė senatorių José Kairala.

Jau 15 metų kai senatoriai Arnon de Melo ir Silvestre Pericles turi nesuvestų sąskaitų. Abudu nortistai Alagoas estado Gaila, kad žuvas tas, José Kairala kuris visai nekaltas buvo. Jis norėjo užsikivirčiusiais puses išskirti. Abudu senatoriai yra areštuoti.

Pasklidus gandams apie ministerių kabineto reformas, iš prezidentūros pranešė, kad tokios reformos artimoje ateityje nenumatomos.

kunio yra žuvusio prezidento brolis Robert Kennedy.

— Svarbiu įvykiu reikia laikyti Venezueloje praėjusį sekmadienį, prezidento ir parlamento prezidento rinkimus. Kaip jau yra žinoma, teroristų grupės, Fidel Castro apginkluotos ir jo pakalikų vadovaujamos, įvykdė visą eilę teroro veiksmų Venezueloje, kuriais siekė sutrukdyti demokratinius rinkimus 1 d. gruodžio mėnesio. Bet tikslo nepasiekė. Rinkimai įvyko, kuriuose dalyvavo 95 procentai turinčių teisę balsuoti į prezidentus laimėjo valdžios kandidatas RAUL LEONI

Senatorių ir deputatų daugiausia pravedė irgi vyriausybės partija. Antroje vietoje krikščionys demokratai. Šių rinkimų svarba yra didelė. Jie parodė, kad ir Venezueloje didelė dauguma gyventojų yra priešinga komunistams. Komunistams ir bendrai kairiesiems palanki partija pasiliko paskutinėje vietoje.

— ROMOJE gruodžio mėn. 4 d. pasibaigė antra sesija visuotnio Bažnyčios susirinkimo. Kita sesija yra numatyta sušaukti 1964 m. rugsėjo mėn.

— Žiniomis iš Vatikano popiežius Povilas šeštasis vyks Jeruzalėn Kalbama, kad dabartinis popiežius ateityje laikysis ir kituose kraštuose.

— Ateinančią savaitę susitiks Anglijos ir Vokietijos užsienio reikalų ministrai — R. A. Butler ir Gerhard Schröder — jie aptars svarbius klausimus, liečiančius Vakarų Europos vienybę. Pasitarimai truks tris dienas. Vokietijos sostinėje Bonnoje.

— Kinijos ir Rusijos komunistų vienybei atstatyti maža vilties. Lig šiol dėtos pastangos nedavė lauktų pasekmių.

— Vašingtone Sovietų Rusijos ir JAV specialiųjų komisijų derybos dėl kviečių pardavimo baigėsi nesėkmingai. Derybos bus atnaujintos, kol kas nežinia. Atrodo, kad Maskva yra suinteresuota derybas atnaujinti, nes ją JAV kviečiai vilioja.

— Venezuelos prezidentas pasūlė, kad Kuba būtų užblokuota ir būtų sutrukdytas ginklų siuntimas į kitas Pietų Amerikos valstybes komunistams ir teroristams apgin kluoti. Amerikos aviacija nuo spalio mėnesio eka Kubos laivų judėjimą Pietų Amerikos kryptimi. Tačiau ši kontrolė nėra pakankama ginklų kontrabandai.

— Amerikos Valstybių Organizacijos specialioji komisija vyks į Venezuelą iširti ar teroristų vartojami ginklai tikrai yra prisiję iš Kubos ir ar pats terorizmas yra Kuboje suplanuotas ir Fidel Castro agentų vadovaujamas.

— Šiomis dienomis Brazilija pasirašė su Vakarų Vokietija prekybos sutartį kuri yra palanki Brazilijai. Vokietija yra pasiryžusi investuoti nemažą kapitalą Brazilijon. Vokietija yra rimta konkurentė JAV. Vokietijos industrialai projektuoja visą eilę naujų industrijų atidaryti Brazilijoje.

— Kolombijos vyriausybė yra koalicinė. Ją sudaro visų partijų, išskyrus komunistus, atstovai. Šitokia koalicinė vyriausybė būv reikalinga ir Brazilijai. Tuomet nereikėtų secate šaudytis ir jėgas eikvoti demagogijai.

Ka pasakoja atbėge is Lietuvos jūrininkai

Nesenai iš žvejų laivo «Alytus» pabėgo du lietuviai jūrininkai — T. Ž. jie papasakojo apie gyvenimą Lietuvoje. Štai ką jie sako apie lietuvius grįžtančius į okupuotą Lietuvą:

«Kurie grįžta gyventi Lietuvą, ten yra laikomi durneliais, pagautais ant propagandos meškerės. Tokie greitai nusivilia. Pradžioje jie geriau traktuojami, negu vietiniai: gauna be eilės butus,

geresnius atlyginimus. Šiauliuose tokiems pastatyti net specialūs namai su «šildomomis grindimis» (centrinis šildymas rūsyje). Palangos viloj «Gintaras», vienas tokių sugrįžėlių buvo paskirtas ūkvedžiu, bet vėliau subliudijo ir pasikorė. Kitas buvo autobuso šoferis. Gautom sąlygom buvo tiek nepatenkintas, kad ėmė kalbėti prieš komunistus. Užsienį kovojom už komunizmą. Lietuvoj — prieš komunizmą.

je, Prancūzijoje, Vokietijoje ir Italijoje, Romoj aplankys, ir gal būt apsisistos lietuvių kolegijoje.

Prof. F. Carrato lietuviška visuomenė labai gerai pažįsta. Daug karių yra dalyvavę «Mūsų Lietuvos» įvairiuose pobuviuose, tautinėse šventėse yra pasakę puikių kalbų apie Lietuvą. Pažymėtina, kad Profesorius yra gerai susipažinęs su Lietuvos istorija ir dabartine Lietuvos padėtimi. Šiuo metu profesoriauja Assis mieste, humanitariniame fakultete, kuris priklauso São Paulo valstybiniam universitetui. Dideliam lietuvių draugui ir draugui. Prof. J. Ferreira Carrato linkime laimingos kelionės, sėkmingų studijų Europos istoriniuose ar chyvuose ir greito sugrįžimo į Pietų Kryžiaus žemę.

«MŪSŲ LIETUVA»

Prof. Dr. JOSÉ FERREIRA CARRATO, «M. L.» atsakoma šis redaktorius, gruodžio mėn. 9 d. laivu, iš Santos uosto, išvyksta kelioms mėnesiams, studijų tikslais, Europon. Laikysis Portugalijoje, Ispanijoje.

Persekiojamos Bažnyčios Paroda

Belgijos didmiesty Antverpene spalio 19 — lapkričio 11 d. surengta sovietų persekiojamos Bažnyčios paroda, kurioje žymi vieta buvo skirta ir Lietuvai. Parodą surengė «Ostpriesterhilfe» organizacija, vadovaujama garsiojo «Speckpater» vienuolio Werenfried van Straaten. Dabar gyvena prie Antverpeno Tongerlo pramonstr. vienuolyne.

Nuo Rubenso namų iki viešbučio Metropole vos keli šimtai m. Jame įrengta «Eglise Persecutee» paroda.

Pirmas paveikslas «marksistinis žmogus» — 80 kg svorio: 55 kg vandens, 14 kg riebalų, 0,0872 natrium, apie 5 kg kitokių elementų. Tai ir viskas. Protas, «sąžinė», — medžiagos evoliucijos padaras. Toliau pavaizduotas bolševikinis tikinčiųjų persekiojimas, einas iš marksistinės religijos sampratos. Paveiksle nupieštas žmogaus įsivaizduotas Dievas, kurį kreipiasi varganas žmogus, negalįs ras

ti išsivadavimo šio žemėje. Pagal bolševikų sampratą, reikia išnaikinti tikėjimą — «masių opiumą». Naikinimas pavaizduotas piešiniais, diagramomis, nuotraukomis. Apima: Sov. Sąj. Gudiją, Ukrainą, Estiją, Latviją, Lietuvą, R. Vokietiją, Rumuniją, Vengriją, Lenkiją, Čekoslovakiją, Jugoslaviją, Š. Korėją, Kiniją, Š. Vietnamą, Kubą.

Lietuvos skyrius gana ryškus. Pažymėta: gyventojų 2.900.000; katalikų 2.500.000; deportuotų Sibiran 300.000; iš 14 vyskupų — 2 mirę kalėjime, 2 deportuoti, 1 izoliuotas; iš 1646 kunigų liko tik 750. Didelis arkiv. Matulionio portretas kalinio drabužiuose; taip pat arkiv. M. Reinio nuotrauka. Puiki Pažaislio bažnyčia nuotrauka ir Aušros Vartų. Dr. Gudonio žmona prie jo lavono; bažnyčia paversta sanitarijų reikmenų sandėliu. Pažymėta: Kristus kenčia sąnariuose. Parodoje yra ir knygų daugiausia flamandų kalba.

PASAULYJE

— Prezidento Kennedžio mirtis dar vis yra visų kitų įvykių pirmoje vietoje. Pasaulis taip stipriai buvo sukrėstas, kad dar vis neatsipeikėta. Krašto saugumo organai tiria, kas buvo tikrasis prezidento žudikas. Tyrinėjimų daviniai šiomis dienomis bus pateikti teisingumo ministeriui.

KOKIOMS KNYGOMS
DĖMESYS KNYGOS
PLATINIMO MĖNESY?

Nuo lapkričio 15 d. ligi gruodžio 15 d. Lietuvoje vėl surengta knygos platinimo mėnesio surengti buvo priėmęs režiminės Min Tarybos Valst. spaudos komitetas ir Komjau nimo CK tas Mėnesio paskirtis ir vėl tarnauti komunizmo idėjų plėtimui ir tai neslėpdami pažymi patys rengėjai, («Tiesa», nr. 266, lapkr. 14) Taigi, tenka plačiai pakleisti masėse marksizmo—leninizmo klasikų kūrinius, platinti literatūrą propaguojančią partijos 22 suvažiavimo bei plenumo nutarimus ir pan. Būsią skiriama daug dėmesio ir ateistiniams leidiniams, literatūrai apie «komunistinę moralę, apie internacionalinį auklėjimą» ir tt. Tik kukliai prabėgomis pastebima, kad būsianti platinama ir mokslinė—techninė, žemės ūkio ir grožinė literatūra. Tad— tokios knygos laikomos jau paskutinės svarbos leidiniais. Kad partija pirmoji suinteresuota tokių mėnesių rengimu liudija ir partinio aktyvo dalyvavimo komisijose respublikos miestuose bei rajonuose. Partiečiai su komjaunuoliais visur pirmauja.

SOVIETINĖJE SISTEMOJE
KIEKVIENAS GALI BŪTI
PALAIKYTAS ŠNIPU

Lapkr. 16 d. sovietams paleidus 16 dienų kaip JAV šnipą šlaikytą Yale universiteto prof. Frederick Barghoorną, pasaulio spauda kreipė dėmesį tiek į energingą JAV prezidento reikalavimą paleisti be pagrindo apkaltintą mokslininką (tai sovietus paskatino profesorų gražinti į JAV), tiek ir į sovietinio gyvenimo bei politikos neaiškumus, taktnius ir kt. maneirus. Pagal R. Hingley komentara britų «Sunday Times», sovietai jau bus pradėję rodyti mažiau

Mūsų Pareiga Stiprinti Laisvės
Propaganda Pasaulį

Iš VLIKo Vykd. Tarybos pirm. J. Glemžos pranešimo
VLIKo sukaktuvinėje sesijoje

(Elta) Lapkr. 23—24 d. me tinei ir sukaktuvinei VLIKo sesijai paruoštame pranešime. Vykd. Tarybos pirm. J. Glemža palietė tarptautinę politiką, Europoje vykdomą propagandinę—informacinę darbą ir padėtį pavergtoje Lietuvoje, ypač išryškindamas vadovaujamą Maskvos ranką bei įvairias pavergėjo užmačias ir klaidas.

Nurodęs į tarptautinę padėtį, J. Glemža pažymėjo kad pastaruosiu metu pasireiškianti sambūvio politika tarp Ry

draugiškumo sovietinio gyvenimo žinovams ir slavistams, kaip eiliniams turistams, ypač nemokantiems rusų kalbos. Matyt, sovietų įstaigoms nepatinka, kad vis daugiau atsi randa turistų, sugebančių be jokio vertėjo pagalbos sueiti į ryšius su įvairiais gyventojų sluoksniais. Atrodo sovietams nepakeliama, kad tie užsieniečiai susidomi ir opiomis sovietų gyvenimo temomis.

Pagal sovietinę sampratą «špionazas» ne kas kita, kaip dėmesys krašto išorinei aplinkai. Kiekvienas užsienietis, nebūdamas kurčias ar nebylys, gali būti sovietų apkaltintas šnipinėjimu. E. Crankshaw «Observer» savaitrašty nurodė, kad prof. Barghoorn pavzdys gali reikšti ir naują sovietinį apskaičiavimą— atbaidyti sovietinius intelektualus nuo ryšių su Vakarų pasaulio lankytojais. Tačiau tai atbaidys ir vakariečius mokslininkus ir šiaip tyrinėtojus vykti į Sovietiją ir rizikuoti savo gyvybe ar laisve. Tie įvykiai dar liudija, kad sovietų totalitarinis, politinio tipo režimas negali sutikti su tikraisiais kultūriniais maišais.

tų ir Vakarų pavergtiesiems drumsčia aiškia galvoseną ir ti. su kelią. Kai kur pradeda ma viltis evoliuciniams klyst kelias Pamištama, kad visos istorijos bėgyje rusų valdovai savo tautą ir užkariotus kraštus tvarkė teroro priemonėmis ir jie niekuomet ne buvo suteikę evoliucijos gali mybių, ypač jų pavergtosioms tautoms. Ir pastarųjų metų įvykiuose (Berlynas, Lenkija, Vengrija) Maskvos okupantai naudojo brutalią jėgą.

Pavergtųjų kraštų egzilas Europoje ir kitur, ypač Vokietijoje šiuo metu susidaro vis platesnių galimybių iškelti ir protestuoti dėl savųjų kraštų okupacijos ir išnaudojimo. Gaila tik, kad dėl emigracijos ir užjūrius visos tautybės stokoja pajėgų. Lietuviai šią spragą ypač jaučia.

Auga susidomėjimas pavergtaisiais Vykd. Taryba nepraleidžia progų Lietuvos interesus reikšti ir iškelti. O tokių progų pasitaiko vis dažniau. Susidomėjimas pavergtaisiais kraštais auga. V. T. rūpinasi įvairiomis institucijomis parūpinti dokumentacinę medžiagą Lietuvos pavergimo klausimais. Jaučiamas trūkumas autoritetingos lietuviškos įstaigos, kuri tokią medžiagą ruošytų. Bavo dedamos pastangos tokią institutą steigti Bonnoje, deja, bavo susilaukta kliūčių, ypač paaiškėjus tinkamų bendradarbių stokai. Panašus institutas dabartinėmis sąlygomis turėtų veikti JAV-se.

Iš atvykstančiųjų iš Lietuvos, ypač iš mokslievių bei studentų, tenka patirti, kad krašte nepakankamai pažįstami išeivijos darbai ir aplamai. Vakarai, ir daug kas matoma kreivame veidrodyje:

Viešpaties Rankoj

Kai juodi šešėliai žemę klojo
Ir tamsa pradėjo dangų siaust,
Tavo rankoj rožės nebijojo
Vakaro nežinomo, tamsaus.

Kai naktis juoda pikta pamotė
Raškė nuo dangaus visas žvaigždes,
Kaip našlaičiai bėgome ieškoti,
Viešpatie, aušros maldoj Tavęs.

Viešpatie, ir šiandien Tavo rankoj,
Tartum paukščiai žydinčiais sparnais,
Mūsų naktį šviesios viltys lanko,
Kad širdis nemirtų po kalnais...

INFORMACINIAI — PROPAGANDINĖ V. TARYBOS VEIKLA

Toliau nurodęs į Europoje leidžiamus keliomis kalbomis, ELTOS biuletenius (jų pareikalavimas vis didėja) J. Glemža pažymėjo, kad VLIKo spauda jaučiamas susidomėjimas ne tik Lietuvoje, bet ir satelituose kraštuose.

J. Glemžos žodžiais, pasaulis dar per mažai žino apie mus, tad propaganda svetimųjų tarpe turi pasiekti ne tik per biuletinius, bet turi būti vedama visų ir visais keliais. Vis dėlto pastebimas noras daugiau patirti apie pavergtą Lietuvą. Pvz. šia metais buvo daugiau užklausimų iš dpa (Vokietijos spaudos agentūros) ir kitų politinių bei spaudos įstaigų ir biurų. Prašyta suteikti informacijų bei straipsnių įvairiais klausimais (bažnyčios ir religinės padėtis, trėmimų statistika, Lietuvos gyventojų nuostoliai nacių ir sovietų okupacijų metu, ūkio padėtis Lietuvoje ir kt.). Reikalavimai buvo patenkinti. Taip pat buvo pa-

ruošta plati dokumentinė medžiaga Strasburgo Europos Tarybos komisijai—pranešimai apie padėtį Lietuvoje ir kt. Pabaltijo kraštuose. Toji medžiaga buvo panaudota.

Tenka pastebėti, kad lietuvių spaudoje statistinė ir kita medžiaga iš Lietuvos gyvenimo dažnai pateikiama su skirtingais ir kartais nepatikrintais duomenimis. Tai klaidina ir užsieniečius, siekiančius tokią medžiagą panaudoti.

Radio programa VLIKo temomis plečiama. Ruošiami įvairioms progoms pritaikinti pranešimai svetimomis kalbomis ir pranešimai lenkų kalba per FREE EUROPE radijo stotį Muenchene.

Nors lietuviškos transliacijos trukdomos, tačiau jos girdimos ir klausomos.

PADĖTIS PAVERGTOJE LIETUVOJE — KAI KRAŠTO ŪKIS VERČIAMAS TARNAUTI MASKVAI

Paskelbtas «žengimo į komunizmą» periodas praktiškai (pabaiga 3 pusl.)

Kauno Pilis

K. Mekas «MOKSLAS IR GYVENIMAS» 1960 m. Nr. 4

Tai vienas seniausių ir žymiausių kovų su kryžiuočiais dalyvis ir liudininkas. Tačiau apie šios pilies įrengimus, be kai kurių me raščių duomenų ir poros XIX a. graviūrų bei XVIII—XIX a. senamiesčio planelių, tikslesnių žinių mažai turėta. 1930 m. nugriovus lūšnas, kurios buvo užgožusios pilies griuvėsius, ir pašalinus apie 2 m storio griuvėnių ir sąvartų klodą, paaiškėjo, kad daugiau negu du trečdaliai pilies aikštės su buvusiais mūrais yra Neris nuėsti. Žemės paviršiuje išliko tik pietinė pilies kiemo dalis, pietryčių bokšto liekanos ir rytinės kiemo sienos dalis su vartų anga. Be to, visu ilgiu atsidendę pietinė kiemo siena, pietvakarių bokšto pamatai ir vakarinės sienos fragmentas. Atsidendę pietryčių bokštą puslankiu juosusios, bet tuomet dar nežinomos pas-

kirties, mūrinės sienos viršūnės.

Ieškant pirminio piliavietės paviršiaus, 3—5 m gilumoje, virš žmogaus nelieštamų geologinių formacijų, aptiktas seniausias šioje vietoje 0,3—0,8 m storio kultūrinis sluoksnis. Jame gausu anglių, perdegusių židinio akmenų, gyvulių kaulų lipdytų ir žiestų molinių puodų šukių, rečiau pasitaikančių metalinių ir stiklinių dirbinių, buvusių pastatų ar tvorų baslaviečių. Šio sluoksnio sudėtis ir jame rasti dirbiniai rodo, kad prieš mūrinių sustiprinimų pastatymą, nuo IV—V iki XII—XIII a., čia pastoviai gyventa didesnės bendruomenės. Neabejoti na kad su šiaurine piliavietės dalimi Neris susikinko ne tik pilies liekanas, bet ir dalį senojo kultūrinio sluoksnio, kuriame turėjo būti daugiau

ir žymiai senesnių žmonių gyvenimo pėdsakų. Matyti, kad pirmieji medžio ir molio sustiprinimai buvo statyti ne plikame lauke, bet senoje gyvenvietėje. Mažiausiai prieš 1500 m. pačioje santakoje įsi kūrusias sodybas tenka laikyti Kauno užuomazga. Gali būti, kad jau senoji gyvenvietė vadinosi Kaunu, kurį 1140 m. mini arabų geografas Ibn Idrisi. Netenka abejoti, kad senosios bendruomenės įsikūrimą ir vystymąsi lėmė santakos geografinė padėtis, vandens ir sausumos kelių kryžkelė, turėjusi didelę strateginę reikšmę.

Tyrimai atskleidė naujų duomenų ir apie senuosius Kauno pilies sustiprinimus. 1930 m. per pilies kiemą kastoje bandomoje perkasoje buvo aptiktas apie 2 m storio degto molio gabalų klodas. Sprendžiama, kad pilies kieme degto molio yra 1500—2000 m³. Molio gabalų šonuose išlikę atspaudai rodo, kad žalias

molis buvo pūkiamas tarp medžio klotinių. Į plūkiama molį, matyti, įrengimams sustiprinti, dėta žabų. Vis labiau įsitikinama, kad ši didžiulė degto molio masė su sidarė vienu metu iš sugriautų ar sugriuvusių molinių sustiprinimų, čia buvusių prieš mūrinės pilies pastatymą. Pažymėtina, kad degto molio gabalų didesni kiekiai randami ir piliakalnių pilyse—Vilniaus Kreivojoje, Seredžiaus, Veliunos, Jurbarko. Taigi, tokių sustiprinimų statymo tradicija, matyti, plačiai buvo paplitusi. Bet kokie tie sustiprinimai buvo, ar molis tarp medinių klotinių sudarė tik užpildą, ar jis išdegė atsitiktinio gaisro metu, ir kiti su molio įrengimais susiję klausimai, tenka tikėtis, paaiškės toliau tiriant pilies kiemą.

Didelę pažintinę reikšmę turi 1362 m. kryžiuočių su griautos pilies liekanos. Tai pirmas istoriniuose šaltiniuose minimas šios pilies sugri-

vimas. Metraštininko Vygardo Marburgiečio liudijimu 1362 m. Ordino žygyje dalyvavo kuo ne visa Vakarų Europa. Kauno gynėjai, kaip matyti iš Vygardo kronikos, parodė retą didvyriškumą, kovingumą pavyzdį. Visa įgula išskyrus 36 bajorus, kuriuos kryžiuočiai paėmė į nelaisvę, gindama pilį žuvo. Iš minimo Vygardo aprašymo numanu, kad gynėjų pasipriešinimą galutinai palaužė ne priešų jėga, bet pilies kieme sukeltas gaisras.

Seniai visus domino sužinoti, kokia buvo toji 1362 m. pilies, kokie jos įrengimai, kiek gausi turėjo būti jos įgula, kad išties tris savaites galėjo atlaikyti dieną naktį trūkusį kryžininkų puolimą.

Maža ka bendra su tikrove turėjo Narbuto sukurtasis Kauno pilies vaizdas. Tyrimų išdavoje paaiškėjo, kad 1362 m. pilies turėjo dvejus mūrines sienas. Vienos sudarė netaisyklingo keturkampio for-

(pabaiga iš 2 pusl.)

komunizmo įvykdymo nepriartino ir pačios partijos lūpomis tą įvykdymą perkėlė į kitą 1970–1980 metų laikotarpį. Sovietų vyriausybei sudaro vis daugiau rūpesčio mažai kylanti pramonės produkcija (bendrai atsilieka plauai buitiniams reikmėms gaminti). Nuo 1958 m. visai nekyla grūdų gamyba ir labai mažai kyla gyvulininkystės produktų gamyba, tuo tarpu gyventojų skaičius kasmet padidėja po 15 asmenų tūkstančiui. Nuo 1959 m. sausio mėn. buvusių 208 mil. gyventojų Sovietų Sąjūje, 1963 m. sausio mėn. gyventojų skaičius pasiekė 223 mil. Lietuvos gyventojų metinis prieauglis pagal sovietų apskaičiavimus kiek mažesnis už bendrą Sovietijos vidurkį ir 1962 m. sudarė 12,1 asmenų vienam tūkstančiui (prieškariniais metais buvo 10,1–10,5).

Okupantas įvairius nedateklius pirmoje eilėje verčia išlyginti okupuotiems kraštams. Jeigu praėjusią vasarą Maskva pastebėjo, kad grūdų derlius bus mažesnis už lauktąjį derlių, tai bematant buvo mobiliuoti varovai paskatinti greitomis kultūras ir vežti į valstybinius aruodus, visiškai neatsižvelgiant į darbų eilę ir pán. Jau spalio mėn. pabaigoje vyr. varovas Sniečkus pasigyrė, kad grūdų prievolė atlikta su kaupu ir buvo pristatyta 140 tūkstančių tonų (1962 m. buvo 180 tūkst. tonų). Nepagalvota, kad toks didelis grūdų išsėmimas iš žemės ūkio gali labai nuostolingai pasireikšti kitose žemės ūkio šakose (pvz. gyvulių ir paukščių ūkiuose).

Maskvos sluogsniuose vyko diskusijos dėl ūkio politikos. Buvo nuomonių bei spaudimo, kad tiek pramonėje (prof. Libermano pasiūlymai), tiek žemės ūkyje reikėtų suteikti daugiau savistovumo ir iniciatyvos patiemis tvarkytoms ir sumažinti labai išbujojusį biurokratizmą, kuris vis

dar auga gaminančio sąskaiton ir sudaro daug stabdžių pačiai gamybai.

Diskusijose persvarą turėjo partiniai biurokratai ir centralizacijos šalininkai. Partija pabūgo paleisti iš savo rankų vadžias. Tad visa gamyba buvo dar labiau sukoncentruota sudarant Vyriausią Liaudies Ūkio Tarybą ir ūkio tvarkymas išimtinai buvo pavestas partijai.

Pažvelgus į svarbesnes Lietuvos gyvenimo sritis tenka pastebėti, kad nepaisant milžiniško «planavimo ir apskaitos darbuotojų» skaičiaus (1959 m. jų buvo net 41 489 asm.), kaip matyti iš sovietinės spaudos ir į ką nurodo įvairių įstaigų viršininkai, visur matyti daug chaoso ir netvarkos.

1960 m. lapkričio mėn. Lietuvoje buvo:

kolechozų – 1912 – turėjo: žemės naudmenų – 2756,9 t ha traktorių – 10 137 elektrifikuota – 836 (44%)

sovechozų ir valst. ūkių – 228 – jie turėjo: žemės naudmenų – 619,4 t ha traktorių – 7 700 elektrifikuota – 209 (92%)

Ar gali būti naudingas žemės ūkiui toks nelygus darbo priemonių ir įrengimų pasiskirstymas?

Derliai Lietuvoje dar nepasiekė prieškarinių ir jų vidurkia siekia tik apie 9 dygcent nuo ha Geriau vystoma gyvulininkystė tačiau didelės grūdų prievolės stabdo normalų gyvulininkystės augimą.

Palyginus sovietinės statistikos išvedamus žemės ūkio naudmenų laukininkystės ir gyvulininkystės bruto produkcijos davinius ir pervedus į rublius išeina, kad 1961 m. vienas ha davė: Moldavijoje – 368 rb, Latvijoje – 259 rb, Lietuvoje – 233,7 rb, Estijoje – 224,7 rb RUSFR (Rusijos Fed.) – 117,3 rb. Tad matyti, kad aukštesnę produkciją turi buvę nepriklausomi kraštai, jų gi ūkis, kaip ir visos Rusijos ūkis vėliau buvo

Norėjau as Deimanto Grūdus Pagriebti

Norėjau aš deimanto grūdus pagriebti
Nuo žemės, o paėmiau rasą tikėtai,
Norėjau aš laimę ant svieto pasiekti,
O teko man usnys ir dagių pluoštai.

Norėjau prikaltinti prie darbo doringo,
Prie darbo svarbiausio žmonių kuo daugiau,
Norėjau ištarti jiems žodį širdingą,
Bet širdis atšalusias, ledą radau.

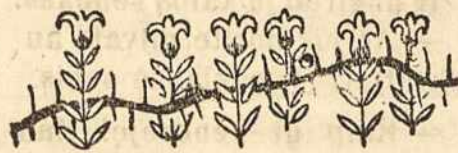
O vis dėlto šiandien dar mintys man mena,
Kad svieto žmonelių širdies vidury
Gražiausi jausmai, supratimai gyvena.
Kaip brangūs žemčiūgai giliam vandeniu.

pagrindiniai sugriautas. Išvada: Maskvai tektų pirmoje eilėje savus pamokinti ūkininkauti.

Pramonėje ūkiniakavimo vaizdas nedaug skiriasi nuo žemės ūkio. Juntama Maskvos vadovaujamoji ranka – iki 1980 m. ji pasirengusi pralenkti labiausiai pasaulyje išsivysčiusių kraštų technikos lygį ir užimti pasaulyje pirmąją vietą pagal produkcijos gamybą (skaitant vienam gyventojui). Tuo tarpu pavergtos Lietuvos sovietinė spauda pati tose viltyse randa daug trūkumų.

Tarptautinė padėtis nėra ausistovėjusi ir netenka nusiiminti dėl pasitaikančių šešėlių Lietuvos kelyje į laisvę. Mums patiems tikint laisvos Lietuvos rytojumi juo patikės ir kiti Mūsų pareiga sustiprinti mūsų siekius pavergta jai Lietuvai, laisvės propaganda visuose pasaulio žemyuose, o visus tautiečius įtraukti į tėvynės laisvinimo veiklą.

Pranas Vaičaitis

— RUOŠIAMAS. REFORMUOTI ROMOS KŪRIJĄ Rugšėjo 21 d., susirinkus visiems Romos kūrijoje dirbantiems kardinolams, vyskupams, kunigams ir pasauliečiams, Šv. Tėvas Paulius VI pasakė istorinę kalbą apie žymias ateities reformas kūrijoje. Pusbalandį trukusioje kalboje didelė dalis buvo skirta kūrijos pagyrimui, įvertinimui bei padėkai už bendradarbiavimą Bažnyčios administravime. Pats išdirbęs 30 metų šioje kūrijoje, Paulius VI priminė, kad ji turi ilgą istoriją, tačiau dabar pastebima senstėjimo žymių. Prisimindamas kad kūrija susilaukia nemaža kritikos, popiežius pabrėžė, kad teisingų kritikų atžvilgiu negalima likti kurtiems, bet tinka jomis pasinaudoti ir tobulintis Vienas pagrindinių priekaištų – perdėtas centralizavimas. Tiek vyskupai, tiek vienuolynų augštieji viršininkai, darydami sprendimus dažnai yra varžomi įvairių kūrijos formalumų, ypač prisitaikant prie vietos ir aplinkybių sąlygų.

Prisiminęs šimtmetinėje kūrijos istorijoje Siksto (1588 m.) ir Pijaus X (1908 m.) pa-

darytas reformas, Paulius VI pabrėžė, kad ir vėl esąs būtinas reikalas reformuoti, Naujieji amžiai pateikia naujus reikalavimus: suprastinti, decentralizuoti, praplauti ir prisitaikyti prie dabarties sąlygų. Šv. Tėvas kvietė tas reformas praveisti pačią Romos kūriją. Jis tik nurodė kryptį, kuria tos reformos turėtų būti vykdomos. Kai dabartiniu metu kūrijoje dirba daugiausia italai, ateityje turėtų būti laikomasi tarptautinių principų. Visi kūrijos pareigūnai turėtų pereiti ekumeninį pasiruošimą. Nepažeidžiant vi suotinės Bažnyčios teisės ir tvarkos, numatoma duoti daugiau teisių vyskupams, kurie atskirais atvejais savo pačių vyskupijose gali daug sėkmingiau išspręsti atskiras problemas nei Romos kūrija. Baigdamas, popiežius priminė, jei Vatikano santarpyba ras reikalo kaikiuriuos atskirų vyskupijų valdytojus palikti tiesioginiame ryšyje su popiežiumi, Romos kūrija neturėtų tam rodyti nepasitenkinimo. Šv. Tėvo mintis turėtų savo pagrindinių patarėjų grupę, su darytą iš įvairių kraštų vyskupų, jau rado praktiško prietaikymo santarpybos 4 kardinolų paskyrimo moderatorių. Belgijos kardinolas Suenens, Armenijos kard. Agagianian, Čikagos kard. Meyer, Bolonijos kard. Lercaro kaip tik ir sudaro santarpybos vadovaujamoji komiteta.

— PAGALBA MISIJOMS. Vyskupas Fulton J. Sheen, tikėjimo platinimo direktorius JAV, pasiūlė Vatikano santarpybai projektą, kad būtų sudaryta tarptautinė vyskupų komisija su centru Romoje. Šios naujos iniciatyvos tikslas – pagelbėti misijoms. Ne turtingesni misijų kraštai būtų pavadami turtingesnių kraštų vyskupijoms, o taip pat smulkesni vienetai būtų pasiskirstomi tarp atskirų parapijų.

T. Ž.

mos pilies kiemą, antrosios eadamos apsauginio griovio dugnu, 18–30 m. atstume nuo pirmųjų, iš visų pusių juosė kiemą, sudarydamos vadinauosius priešpilius. Priešpilių sienos stovėjo 5–6 m žemiau už kiemo sienas. Sprendžiant iš likusių kiemo ir priešpilių sienų dalies, kiemas turėjo mažiausiai 4000–5000 m², priešpiliai 6000–7000 m². Visų kiemo sienų ilgis buvo 270–300 m, priešpilių sienų ilgis 400–450 m. Bendras kiemo ir priešpilių sienų ilgis 670–750 m. Šie minimalūs sienomis apsaugoto ploto ir sienų ilgio duomenys padeda suprasti, kiek žmonių pilis galėjo sutalpinti ir kokios įgulos reikėjo visų sienų apsaugai apgulinimo metu.

Apie sienų aukštį, jose buvusius įrengimus, jų mūrijimo techniką, apie tai, kaip pilis ir sienos atrodė, sprendžia-

, ma iš likusios 0,5–2 m aukščio antžeminės sienų dalies. Iš tų griuvenų bei kitų geriau išlikusių to laikotarpio pilių. Kiemo ir priešpilių sienų buvusiame aukščiui nustatyti padeda ir tų sienų santykis su apsauginiu grioviu ir priešpilių aikštelėmis. 1,3–2 m storio priešpilių sienos stovėdamos 6–7 m žemiau už priešpilių aikšteles, be abejo turėjo dengti, užstoti tas aikšteles todėl jų (sienų) aukštis galėjo būti ne mažesnis 10–11 m. Kiemo sienų būta 2–2,2 m storio ir 12–13 m aukščio. Ne tik kiemo, bet ir priešpilių sienos, kaip tai matyti iš Vygando aprašymo, buvo pritaikytos aktyviai gynybai. Sienų viršūnėje pasieniais išvadaus pusėsėjo, lyg tiltai, vadinamieji šaulių takai, ties kuriais buvo šaudymo angos. Pati sienų, kuri yra buvusi dantyta taip pat buvo prita-

kyta šaudyti ir stambiams daiktams – rąstams, akmenims – mėtyti. Išlikusioje priešpilių sienų dalyje ir jų griuvenose plytų nerasta, vadinasi, jos buvo statytos vien iš akmenų. Akmeninės buvo kiemo sienos, bet išorėje išilgai sienų ties viduriu jos turėjo apie 2 m pločio plytomis dengtą juostą. Tenka manyti kad plytomis buvo aprėmintos šaudymo angos. Visi sienų paviršiai, išskyrus plytomis dengtą juostą, buvo nu glaistyti, lyg nutinkuoti kalkių skiediniu. Š tolo pilis atrodė balta. Baltose jos sienose aiškiai išsiskyrė plytų juosta ir vienodais tarpais išdėstytos šaudymo angos. Kiemo ir priešpilių vidus, nuglįstyti sienų paviršiai atšviestas, buvo šviesus. Pilis neturėjo bokštų. Jų pėdsakų nerasta išlikusioje pilies dalyje, jų nemini ir Vygandas pilies su-

griovimo aprašyme.

Kiek ilgai ši pilis iki 1362 m įvykusios su riovimo gyvavo, kada ji galėjo būti statyta, rodo jos egzistavimo metu priešpilių aikštelėse susiklostę 2–4 m storio atskirų sluoksnių klodas. Vieni šio klodo sluoksniai yra supilti, kiti per ilgą laiką klostėsi sa vaime sprendžiant vien iš šių sluoksnių klodo apimties ir iš jame esančių ilgalaikių sluoksnių, galima tvirtinti, kad kiemo ir priešpilių sienos statytos XIII a. Ypač svarbiais tenka laikyti tuos duomenis, kuriais remiantis išaiškinta, kad kiemo ir priešpilių sienos statytos ne vienu metu. Minėtame sluoksnių klode išliko aiškūs pėdsakai, kurie rodo, kad priešpilių sienos žymiai anksčiau statytos už kiemo sienas. Tiksliau priešpilių sienų statymo datostenka ieškoti apie XIII a. vidu-

rij. Tai rodo ir didelis sienų paviršių susidėvėjimas. Jos labiau susidėvėjusios už kiemo sienas. Ankstesnais priešpilių sienų pastatymas yra susijęs su jau minėtais moliniais stiprinimais. Statant priešpilių sienas, jos buvo derintos su dar buvusiais moliniais įrengimais. Tik po kurio laiko, šiems sugriuvus, arba nebepasitinkint jų tinkamumu gynybai, buvo statomos mūrinės kiemo sienos. Kiemo sienos greičiausiai buvo statytos dar prieš 1291 m, t y prieš Veliuonos mūrinės pilies pastatymą. Veliuonoje išliko dviejų, ne vienu metu ir ne toje pačioje vietoje statytų, mūrinių pilių pėdsakai. Pirmoji 1291 m. statyta piliakalnyje, antroji 1411 m. – «zamknaus» pilies kalne. Neabejotina, kad dėl didelės Neries santakos strateginės reikšmės. Kauno pilis turėjo būti reikiamai stiprinta dar prieš 1291 m. (B D)

JAUNIMO AIDŲ REDAKCIJA: Julija ir Irenė Jurgelevičiūtės, Lucia Jodelytė, Irena Šimonytė, Vincas Tubelis

ADVENTAS

Adventas yra pasiruošimas Kalėdoms. Advento laikas yra keturios savaitės prieš Kalėdas ir skiriasi nuo kitų dienų, todėl yra Bažnyčios pasikirtas susikaupimui, maldai ir atgailai.

« Kaip žinome išrinktoji tauta laukė Išganytojo Kristaus kuris tūkstančius metų, per kuriuos meldėsi, aukojo Dievui dovanas ir atgailavo, no rėdama atsikelti už nuodėmes ir išmesti Sutvėrėjo pasigalėjimą ir amžiną gyvenimą.

Dievas leido, kad keli tūkstančiai metų atgailos praėitų prieš Išganytojo atvykimą, tam kad žmogus galėtų pamatyti pirmos ir bendrai kiekvienos nuodėmės pasekmę ir kaip Dievui šis nusižengimas yra biaušus.

Dabar kada Kalėdos yra tik prisiminimas Kristaus atvykimo, tos keturios savaitės yra panaudotos kiekvienam žmogui susitelkti, atgailoti ir taisyti savo gyvenimą, nes kiekvienas turi ydų ir nedorybių, kurias reikia kaskart sumąžinti ir net sunaikinti.

Tos ke kurios savaitės turi

būti vidinio gyvenimo laikotarpis. Todėl mes nutraukiame pasilinksminimus triukšmingus suėjimus ir daugiau laiko praleidžiame maldoje.

Mūsų visas gyvenimas yra adventas, todėl kad jis yra pasiruošimas į amžinybę, kuria Dievas paruošė geros valios žmonėms. Bendrai kalbant visas laikas kuri praleidžiame žemėje yra atgailos metas, nes mes visuomet ilgimės arba trokštame amžino gyvenimo Šis ilgesys gimsta iš mūsų meilės Dievui ir noro Jam pataikauti. Norėdami užsitikrinti ir pasidaryti verti dangaus, mes darome viską ką mūsų širdis nujaučia kad yra gera, nežiūrint ko reikėtų atsižadėti tam tikslui pasiekti.

Todėl, per šį Bažnyčios nustatytą atgailos laikotarpį nereikia vengti gilesnio atsidėjimo dvasios reikalams, nes greit tos keturios savaitės prabėga ir jų gale išvystame gražią Kalėdų Šventę, kuri mums primena džiaugsmą kuri jausime kai paskutinį kartą užmerkę akis, pamatysime dangaus amžinybę.

At-ku Susirinkimas

Pereitą šeštadienį įvyko São Paulo Moksleivių At-ku Kuopos Susirinkimas.

Šis susirinkimo esminę dalyką išpildė Tėv. Jonas Kidykas, kuris buvo pakviestas susipažinti su São Paulo At-kais ir taip pat pakalbėti apie Šiaurinės Amerikos lietuvišką jaunimą.

Bendrais bruožais jis kalbėjo apie vaikų lankymą lietuviškų mokyklų, apie šventes ir pramogas jaunimo su rengtas ir apie religinę praktiką jaunuolių tarpe.

Kadangi ši tema yra plati, todėl nėra įmanoma viską pasakyti per kelių minučių kalbą. Kadangi ji yra be galo įdomi, tėv. Kidykas pažadėjo kada nors vėliau apie tai daugiau pakalbėti. Apie šią veiklą mums yra gana sužinoti, nes yra daug dalykų kuriuos mes galėtume panaudoti mūsų akciją padidinti ir padaryti visam jaunimui pritraukiesne.

Toliau turėjome valdybos pranešimus, kuriuos perdavė Irena Šimonytė. Pirmiausia pranešė, kad paskutinį šešta-

dienį prieš Kalėdas bus Rarotų mišios, pagal lietuviškus papročius ir pagal tradiciją mūsų tarpe, nes jau ke vėrti metalai iš eilės kaip šią šventę rengiame ir pagal advento dvasią išpildome.

Kalėdų pavakary bus linksmas pobuvis Ramovėje, kuriame dalyvaus At kai ir svečiai. Bus dovanų įteikimas ir kas norės gauti ir duoti dovanėle savo draugams, turės duoti vardą iki gruodžio 15 dienos.

Pirmą sekmadienį po Kalėdų bus Eglutė, kurioje dalyvaus jaunesnio amžiaus lietuviukai.

Taip pat buvo pranešta, kad gruodžio 15 d. po pietų, Ramovėje įvyks Koncertas, kuri išpildys p. Elviro K. Belucci mokiniai. Pakvietimai galima įsigyti pas At-ku valdybos narius.

Pranešimams pasibaigus, užsigirdo muzikos garsai ir jaunimas pradėjo linksmą subatvakarį.

Pasilinksminimo nuotaikoje jaunimui atrodo, kad laikrodis sustoja, ir todėl visuomet

yra per anksti nutraukti smagią kelionę per dailę, žaidimų ir juokų nuostabų kraštą.

Nors ir gražios melodijos jaunimą vilioja, bet garsiau kalba mamyčių supykę balsai, kada per vėlai namo sugrįžta. Todėl nenoroms reikėjo viską užbaigti ir «Lietuva Brangi» sudainavę, skirstytis namų link.

ŽIEMA.

Kur sustoja šaltas sniegas,
Ant plikų šakelių —
Nerandu grūdėlio menko,
Ant snieguoto kelio

Gelia koją ir snapelį,
Rieda ašarėlės,
Kaip iškęsiu,
Aš mažytis, šaltį žiemuzėlės.

Pažiūrėk, šalčiu sustingo,
Žiemuzinės rasos.
Aš po tavąjį kiemelį,
Vaikštinėju basas.

Rask vaikelį, man sparnuočiui,
Menką trupinėlį,
Už jį vieną — tau čiulbėsiu,
Visą vasarėlę.

MŪSŲ PASAKOS

Trys Raciai

Ėjo mišku trys račiai ir taip kalbėjo apie savo pilvus:

— Ak, — sako, — kad mes galėtume tais savo pilvais nusikratyti.

Ir nugirdo jų kalbą senukas. — Ar jus norite pilvais nusikratyti? — paklausė senis.

— Kaip gi nenorėję! Kad atsirastų toks žmogus, kuris mums tuos besočius pilvus atimtum, mes jam labai dėkoni būtumem.

— Gerai, aš galiu tai padaryti.

Tuo paėmė vienam, antram, trečiam, išvertė pilvus ir sukabino vieno ant vieno ažuolo, antrojo — ant antro, o trečiojo — ant trečio

Eina dabar račiai linksmi, pilvais nusikratę, ką gi, nei valgyti nebereikės nei veltui laiko gaišti, nei nešioti tokio sunkumo, — tiktai dirbk ir pinigų kraukis.

yra per anksti nutraukti smagią kelionę per dailę, žaidimų ir juokų nuostabų kraštą.

Nors ir gražios melodijos jaunimą vilioja, bet garsiau kalba mamyčių supykę balsai, kada per vėlai namo sugrįžta. Todėl nenoroms reikėjo viską užbaigti ir «Lietuva Brangi» sudainavę, skirstytis namų link.

Nuėjo račiai miestan ir stojo į darbą. Atėjo vakaras, ir yra keletas litų. O kur juos dėsi nedėjęs. — vis į kišenių.

Pabuvo račiai mieste arti poros metų ir kad prisirinko pinigų — kaip sapne!

Buvo vieną sykį šventė. Susiėjo račiai ir sakosi vienas kitam, kiek kuris per mėnesį uždirbęs. Bekalbinėdami atsiminė ir savo pilvus «Kas iš to, sako, kad mes turtingi, o kad pilvų neturime? Kad mes pilvus turėtume, tai pasi valgytumem sau, atsigertumem, ir kaip smagų būtų!.. O dabar — žiūrėk tik į pinigų, saugok juos ir dar naudos iš jų neturėk! Tuščia jų! Eime pilvų ieškoti!» — Eime. Ir nuėjo.

Ateina račiai į mišką, žiūri — ažuolai kuone su šaknimis sugrauzti, o pilvai guli žemėje susitraukę, sukempę, pageltonavę nuo saulės.. Išsigando račiai: «vis tiek, jau sako prapuolėm, nebegrįš mūsų pilvai!»

— Nebijokit, atsiliepė iš po eglės senukas, — aš jums pilvus prigydysiu. Ir tuojau paėmęs prisegiojo kiekvienam savąjį pilvą.

Nebežino račiai nei kaip džiaugtis, nei kaip atsilyginti tam senukui. «Kol gyvi būsim, sako, nepamiršim tamsos.»

— TAUTINIŲ ŠOKIŲ REPERICIJOS. — Pradedant nuo lapk. 30 d kiekviena šeštadienį, nuo 17 iki 18 val. bus bendra, vyresniųjų ir jaunesniųjų ateitininkų šokių repeticijos. Vincas Bilevičius, su kitų vyresniųjų atkų talka, apsiėmė mokyti Tautinius Šokius Visi norintieji dalyvauti, prašomi atvykti šeštadienį.

ATLEISK

Atleisk man už žodžius,
Kurių tau nekalbėjau:
Tik naktimis žvaigždėms,
Tik girių vėjams,

Tik žydintiems jurginams
Vasarų praėjusių — —
Tik mirštantiems klevams
Rudens alėjų — —

Atleisk man už žodžius
Kurių tau nekalbėjau...

Aldona-Irena Našvytytė

— Visų lietuvių bendroji tėvynė yra Lietuva, nežiūrint, kas kur gimė ar gyvena. Lietuva visų pirma yra ne žemė Baltijos pajūryje, o mes patys, visi lietuviai. Užtūt būvusi paprastu vietovardžiu, Lietuva visų pirma yra žodis pačiai tautai. Todėl palikdami Lietuvos kraštą, dar nepalikome pačios Lietuvos. Mumyse tauta yra įsikūnijusi, ir todėl kur esame, ten yra ir Lietuva.

Dr. J. Girnius

— Daina, kaip banga Nemunėly: kas dieną vienos nuplaukia ir žūna baltose jūrose, kas dieną vis naujos jų vietoj atplaukia. Daug naujų dainų kas dieną žmonės pramano ir užmiršta. Praskamba vienos, pranyksta kitos, gimta trečios...

V. Krėvė

Parėję namo, pasiplovė tuo jautį, prisipirko visokių gėrimų... Žinoma: pinigų turą pilvai yra. Geria, valgo ir rai vosi sau, kaip inkatai taukuose.

Praslinko mėnuo. Kad pažiūri — nė skatiko nebėra. Ėmėsi račiai vėl darbo, bet nė vienas dabar nebegeidė pilvų nusikratyti.

Lietuvi
Klauskite ir remkite

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį,
14 val. per RADIO NOVE DE JULHO, trumpomis 31
metro bangomis.

Patarimus, aukas siūsti šiuo adresu. Mons. P. Ra-
gažin kas, caixa Postal 4118. São Paulo.

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus, rubelius nau-
jagimiams ir kit.

Rua Jundiapéba, 45, Fone: 63-4258 Vila Zelina (arti R
Ibitirama ir Av. Zelina).

MALONI ŽINIA LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DUOD NEMO
KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITÉNAS

Advogada

ESCRITÓRIO

Praça da Sé, 323 - 10 - c/101/102
Fone 33-9951

RESIDENCIA

Rua Coelho Neto, 281
Fone: 63-3697, V. Prudente

Escritório Contábil Vila Zelina S/C Ltda.

(REGISTRADO NO C.R.C.)

RAPIDEZ — HONESTIDADE — PREÇOS MODICOS

Horário: das 8 às 19 horas

Aberturas de firmas - Encerramentos de firmas - Transferências
de firmas - Contratos na Junta Comercial - Distratos na Junta Co-
mercial - Registros de firmas na Junta Comercial - Escritas com
contabilidade em geral - Escritas fiscais em geral - Contratos de
locações - Cartas de fiança - Seguros de fogo - Seguros de aciden-
tes - Requerimentos em geral - Defesas e recursos

PRAÇA SÃO JOSÉ DOS CAMPOS, 8 - SALAS 1 E 2 -
FONE: 63-6005 - VILA ZELINA - SÃO PAULO

Gera kokybė, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas,
mandagus patarnavimas tikrai

ANTANO PAVILONIO

INDUSTRIA DE ARTEFATOS PLASTICOS
"PAVILONIS"

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 884 - 902, caixa
postal 4118 - Vila Zelina, Tel. 63-4130 São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir ma-
žesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir
lietsargiamė dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas
pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga perduodama ir išsimokėjimui
Atleikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915

Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektros
irengimui namu reikmens ir zaislai, ivairiausios de-
vanos visoms progoms.

ESCRITORIO CONTABIL NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

REG. C.R.C. SP. Nro 1.484

Atlieka firmų atdarymus, perleidimus, komercines
ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumen-
tus, sudaro sutartis surašo prašymus ir ki-
tos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-7140 - S. Paulo

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių
bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, doku-
mentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:

R. Joaquim Piza, 204

Raštinė:

R. 15 de Novembro, 244
4.º - Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

PRANAS & CIA. LTDA

Madeirasiam geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone: 52-0228
Enderêço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Municipio de
Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

„SOFIJA“

Mokina kirpimo siuvimo, madų mode-
lių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas
valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra regis-
truota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaitę -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro —

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KA LENDORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį
Pa que das Nações 10 val.
Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,15 val.
Bom Retire, 10 val.
Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8 val.,
Moinho Velho 11 val.,
Lapa 16 val.,

Ketvirtą:

Vila Guilhermine 17 val.

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val.,
Vila Bonilha 10 val.

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val.
Sekmadieniais 10,30 iki 11
val. 19, 25; 31 ir 196 metru
bangomis.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė
«A voz da Lituania» yra trans-
liuojama ANTRADIENIAIS
18 val. 40 min.

SIUVÉJĀS

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua dos Cielames, 510 (sėde
propria) — Vila Bela

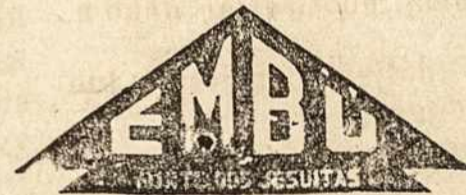
VIENTELAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMŪS CARRIERI LTDA

in oya vanduo yra labai žinomas gerimas
Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau
visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite,
sitikinkite ir visados naudokite!

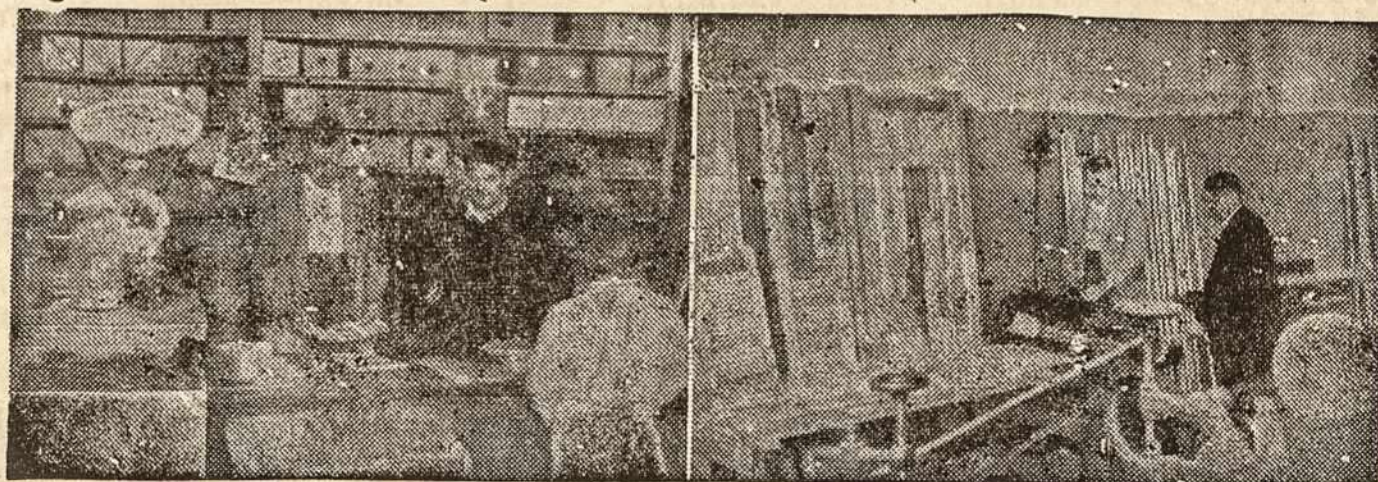
Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių
krautuve tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 4-C TEL. 63-3285 VILA ALPINA

AV. ZELINA, 515 — CAIXA POSTAL, 4118 — SÃO PAULO

— Šm lapkričio mėn. 24 d. mirė Mikalina Magiliauskienė iš V. Anastazijos. Vėlionė buvo 62 metų. Nuliūdė me paliko seną 85 metų motiną, vyrą Juozą, sūnų Bronių, anūkus ir seseris Palai dota Campo Largo kapinėse

— KUN. V. KAVOLIUI, Guaianazes klebonui, gruodžio m. 8 d. sueina 15 metų kai buvo išventintas kunigu Jau 14 metų klebonauja Kun. Vytautas yra bažnyčių statytojas Santa Teresinha parapijoje patatė didelę bažnyčią ir suorganizavo parapiją. Dar didesnę stato, Guaianazes parapijoje. 50 m ilgio ir 25 pločio. Guaianazes apylinkėje esančius lietuvius kun. Vytautas mielai aptarnauja su lietuviška visuomene palaiko artimus ryšius, Visuomet dalyvauja minėjimuose ir šventėse Yra «M.L.» rėmėjas ir skaitytojas Kun klebonui V. Kavoliui linkime ilgų ir sekmingų metų.

— Seselių Pranciškėčių viršininkė Motina M. Gertruda ir Seselė M. Leona gruodžio mėn. 2 d. atskrido iš JAV į São Paulo aplankyti čia gyvenančių seselių

— Lietuvių studentų susirinkimas šaukiamas 22 d. gruodžio sekmadienį 15 val., Vila Zelinoje klebonijoje. Lietuviai studentai yra mielai kviečiami dalyvauti.

— Liet. Kat. Bendruomenės choro išvažiavimas 1 d. gruodžio į Ambrozevičių ūkį, arti Santa Izabel, puikiai pavyko. Vieta labai patogi — miškas, ūpė maudymuisi. Choristai p. Ambrozevičiams už priėmimą leidimą naudotis namu, vaišingumą, nuoširdžiai dėkoja.

— Ruošiasi moterystėn: Juozas Tijunėlis ir Marija Matelionytė.

— Ši šeštadienį 18 val, dus

šliubas Alberto Grigaičio su Ana Janušiene Pleškaite.

— Ši sekmadienį, 8 d. gruodžio, 4 val po piet šaukiamas Maldos Apaštalavimo Draugijos susirinkimas.

— Plokštelių galima gauti klebonijoje.

— Buenos Aires ateitininkai studentai sausio mėn. Corobos kalnuose ruošia dviejų savaitių stovyklą. Nuo Buenos Aires nuvykimas atgal sugrįžimas ir pragyvenimas kainuoja 20 tūkstančių kruzeirų Suinteresuotieji, norintieji daugiau informacijų gauti, prašomi kreiptis pas Irene Šimonytę.

— Ši sekmadienį po sumos šaukiamas Vyrų Brolijos susirinkimas.

LIETUVIŠKOS RADIO PROGRAMOS LAIKAS.

Pranešame, kad lietuviška programa per Radio Clube de Santo André sekmadienio vakare yra perduodama 7,30 (19.30) val.

MIELI SKAITYTOJAI!

Kas dar už "Mūsų Lietuvą" neatsilygino už praėjusį laiką, prašomi tai padaryti kuo skubiausiai!

"M.L." Administracija

PAIEŠKO:

Irenė Mironaitė, gyv. 4459 S. Richmond Street, Chicago 32, Illinois, paieško Augustino Žemaičio, gyvenančio São Pauly.

Julija Vrubliauskienė paieško savo brolio ANTANO TARUČIO, Lietuvoje gyvenusio Kaune, Laisvės Alėja, turėjusio foto studiją. Po karo atvyko į São Paulo.

LIETUVIS ADVOKATAS

Albertas Pavilavicius

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Av. Liberdade, 47 - 9 o Andor Res.: R. Fernando Falcão, 35 Fones: 37-0395 - 35-5650 33-6011 São Paulo

PRANEŠIMAS

Lankydami Romoje, Italijoje, apsistokite naujai įrengtuose Liet. Šv. Kazimiero Kolegijos svečių namuose:

«VILLA LITUANIA»

Piazza Asti 25 (Via Casalmonteferrato 33. Tel. 78.90.33, 78.00.14) ROMA — ITALIA.

Rasite, jaukią aplinką, sveiką maistą ir neperdėtą kainą. Pageidaujama, kad dėl apsistojimo laiko būtų susitarta iš anksto.

KOLEGIJOS VADOVYBĖ.

Gilaus liūdesio valandoje mirus
MIKALINAI MAGILIAUSKIENEI
jos vyrui, sūnui, dukteriai ir motinai
reiškiamo gilią užuojautą
Dr. J. Basanavičiaus M los Globėjai

Vaistinės SĂO JOSÉ VILA ZELINOJE
savininkai, švenčių proga sveikina savo draugus,
klientus lietuvius, linki jiems linksmų
ŠVENTŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ ir laimingų
NAUJŲ METŲ

VISI LAUKIA LAISVĖS.

Lietuvoje žmonės vis dar laukia ir tiki, kad Amerika išvaduos Kurį laiką ta viltis buvo tokia stipri, kad daugelis atsisakė eiti į rusų kariuomenę, kolchozus ir išėjo į miškus Tame laikotarpy žuvo daug lietuvių. Rusai vieto mis bombardavo iš lėktuvų kaip pavyzdžiui prie Šaulių, kur partizanai buvo įsikūrę neprieinamuose liūnuose. Kūsai baisiai naikinti partizanus. Pavyzdžiui Pajavonio mieste lyje trijų partizanų lavonai buvo numesti aikštėje ir išgulėjo kelias dienas Niekas neprisipažino ir rusai juos užkasė šaulių pušyne. Po kiek laiko jie kažkieno buvo slap tai iškasti ir nežinia kur palaidoti.

Lietuvoje sklinda gandai, kad Stalino sūnus Vosylis Minske bandė nužudyti Chruščiovą, rimtai nepataikė ir pats nusišovė.

— RELIGINĖS PROGRAMOS BERLYNE Komunistams R. Berlyną atskyrus garsiaja mūro siena, iš laisvojo Berlyno televizijos stoties buvo pradėta programų serija «Š krikščioniško pasaulio.» Sa vaitinės programos, organizuojamos paeiliui katalikų ir protestantų, pateikia religi-

nus įvykius iš viso pasaulio Šio mėnesio pradžioje programa pasiekė šimtąją transliaciją.

— KATALIKAI MONTRĖALYJE. Pagal gyventojų surašymo žinias, iš 2 107 409 Montrealio gyventojų, daugiau negu pusė, t.y 1 641 738 yra katalikų tikybos.

— Uttar Pradesh, Indijoje. dėl potvynių žuvo 237 (bena mių 200 000).

— Vakarų Berlyno valstybės gynėjo įsakymu buvo iškastas lavonas tikrojo ar tik tariamojo Heinricho Muellerio, kuris buvo Himmlerio vaduotojas geštape ir apie kurį vėl atgijo gandai, kad jis tebesąs gyvas ir dirbąs sovietams.

— Bristolyje, Britanijoje iš skerdyklos pabėgusi išlusi kiaulė sutrempė policininką ir laikraščio reporterį, kol pagaliau buvo nušauta.

— Tarptautinis Monetarinis Fondas skolina Jugoslavijai 10 715 000 svarų.

— Popiežiaus Pauliaus VI karūnavimui paminėti vatikanas išleido 4 naujus pašto ženklus.

TIPOGRAFIA BALTICA

Lietuviška Spaustuvė

ALEKSANDRAS BUMBLIS

Atlieka įvairiausių spaudos darbus pramonei bei prekybai. Dežutes elektros lempoms — Spausdina suviniojimui popierių iki trijų spalvų (krautuvėms). Fabrikuoja «Papel ondulado».

Rua Eduardo Leopoldo, 10 (Cooa), Telefonas 8-6423. Laiškams: Rua General Fonsea Teles 606, S. Paulo.

SAVI PAS SAVUS!

Palaikykime lietuvių įmones!

Vila Albertina, Av. N. S. Aparecida, 204, Bairro Tremembė lietuvis A. Laurinavičius turi įvairių lietuviškų ir vietinių gėrimų fabriką

LAURINAVIČIUS ANTANAS & CIA. LTDA,

Jei reikia gėrimų pirma pasiteirauk pas savo tautietį o paskui kitur.

Susisiekimas: iš Praça do Correio važiuoti onibusu iki galo Vila Albertina.

Lietuviškas žodis, daina ir muzika aidi tropikų padangėje iš

RADIO CLUBE SANTO ANDRÉ

ilgomis, 1495 kilociklų bangomis, kiekvieną sekmadienį 7,30 val. vakare. Per radijo galima pasveikinti gimtadienio, vardadienio, vestuvių ir kitomis progomis.

Radijui laiškus siųsti šiuo adresu: caixa postal 4118, São Paulo. Fone: 63-5975.

— Aukštoje Varšuvoje šimet antrą kartą suzydo kaštonai.

— Per tuos metus, kol jis ėjo kanclerio pareigas, Dr. Adenaueris gavo dovanų apie 100 mėgėjų pieštų savo portretų, kurių kai kuriuose jis nepajėgia atpažinti pats savęs.

— D Britanijoje bedarbių skaičius per rugsėjį nukrito 16 624, ir dabar bedarbių yra 485 390.

— Ypatinga pramonė: Colchesterin, Britanijoje, į rudėninę rožių parodą pakviesti du akleji uostyti, kurios rožės turi geriausią kvapą...

— Šveicarijoje trečdaliu pakeliamos pašalpos ir pensijos, dėl to cigaretems pakeliami mokesčiai.

— VENDE-SE uma instalação completa para bar e frigorifico novo.

Rua Dr. Roberto Feijo, 405, Vila Zelina.

Sklypai ir namai Vila Zelinoj, Vila Beloj ir apylinkėse Kreiptis: Rua Ibitirama, 976 V. Zelina

LIETUVIAMS NUOLAIDA!

užsisakant gerus batus pas

JONĄ PETRIKĄ

jo paties batų krautuvėje. Rua B. de Itapetinga, 262, 4-o and, sala 406, Tel 35 8873.

VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5976

Rev. Jonas Bružikas, S. J. Igreja de São Gonçalo, Praça João Mendes, São Paulo tel. 36-2628, Brasil.

SKLYPAI ILHABELA

A CAPRI BRASILEIRA

Gražiausias Paulistų pajūris Sklypai 15 000,00 inašo, o likusieji ilgam išsimokėjimui.

Smulkesnių informacijų Rua Ibititirama, 976 pas Leonardą Šukevičių

— PARDUODAMAS SKLYPAS

10 x 40 kv. met. Labai gražioj vietoj, 3 autobusų linijos V. Remedios (už Lapa) Praça Sta. Hedvigės, 3. Teirautis ten pat pas Tada Šablevičių

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIE NINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

